

Kleur de hele parochie in met het visioen

*tips om het doel van de kleine kerkgemeenschappen
bij elke parochiebijeenkomst te realiseren*

Pastor Arthur R. Baranowsky in de Verenigde Staten, schrijft in *Kleine kerkgemeenschappen creëren, een plan om uw parochie en geloofsleven te veranderen*: 'het doel van de kleine kerkgemeenschappen, bij elkaar horen en elkaars geloof en gebed samen delen, kan en moet tot op zekere hoogte bij elke parochiebijeenkomst worden gerealiseerd'. Hij geeft daarbij dertien concrete tips.

'Alle andere zaken inkleuren

Wanneer het visioen van kleine kerkgemeenschappen het doel van de parochieactiviteiten wordt, dan zou dit alle andere zaken moeten inkleuren die in de parochie gebeuren.

Parochianen die nog geen deel uitmaken van een kleine gemeenschap zouden kunnen beginnen oog te krijgen voor het leven van de kleine kerk zoals ze dat aantreffen in elke parochiegroep, zelfs in de financiële commissie of de feestcommissie.

Kernvraag

De kernvraag die bij elke parochieactiviteit – een bijeenkomst van koster, een avondwake of koorrepetitie – moet worden gesteld is: hoe kunnen deze mensen elkaar hier en nu helpen om hun ervaringen van alledag te verbinden met hun geloof? Parochianen en pastorale leiders gaan de reguliere zaken van hun parochie op een andere manier doen wanneer zij voortdurend elke parochieactiviteit bezien vanuit de vraag hoe je daarin kerk ervaart.

Geleidelijk

Hieronder volgen concrete pogingen die in mijn eigen parochie zijn ondernomen om 'de parochie in te kleuren'. Deze nieuwe benaderingen werden toegepast op de oude, gewone activiteiten die in elke parochie plaatsvinden. Dit werkte in onze parochie omdat we ze bleven volhouden, waardoor het geleidelijk een manier van werken werd:

- We namen tijd om elkaar te ontmoeten en elkaars namen te leren kennen, zelfs bij drukke taakgerichte bijeenkomsten. Als we een simpel namenspelletje deden verontschuldigde we ons daar soms voor, maar tegelijk legden we uit wat we ermee wilden bereiken.

- Diverse parochianen, bij voorkeur niet het pastorale team, moesten uitleggen hoe en bepaalde activiteit ons hielp om kerk te zijn. Soms vertelden we daar iets over bij de eucharistieviering.
- We openden elke bijeenkomst van de parochieraad en commissie met een geloofsgesprek met een discussievraag bij een schriftlezing. Na het stellen van de vraag kregen de mensen eventjes tijd om er rustig over na te denken. Daarna ging de grote groep uiteen in groepjes van drie of vier om de antwoorden uit te wisselen. Bij terugkomst in de grote groep was er gelegenheid om verder te praten en voor een geïmproviseerd gebed. Zo'n proces hoeft niet meer dan twintig tot dertig minuten te duren.
- Bij bijeenkomsten van lectoren, misdienaars, gastvrouwen en –heren en koster boden we steeds gelegenheid om in een kleine groep met andere kerkgangers te praten over vragen als: 'Kun je iets zeggen over de manier waarop je activiteit als lector je geloof heeft beïnvloed'?
- De bijeenkomst waarop we het parochie-uitstapje gingen plannen begonnen we met enkele momenten stilte, om tot rust te komen in aanwezigheid van God. Daarna werden de leden van de planningscommissie uitgenodigd om een gebed uit te spreken. Zij spraken uit wat zij het liefst bij alle parochianen zouden zien gebeuren als gevolg van het uitstapje.
- Bij een repetitie voor een huwelijksviering kwamen we allemaal om de bruid en bruidegom heen staan en nodigden beiden uit om hardop te bidden voor wat ze dachten van God nodig te hebben voor hun huwelijk. Ter afsluiting

- hielden we allemaal elkaars hand vast en baden we het Onzevader.
- Bij doopvieringen in de parochie werden het gezin en vrienden uitgenodigd om individuele gebeden op te schrijven volgens de formule: 'Op de dag van je doop bid ik voor jou dat ...'. Sommige gebeden werden hardop voorgelezen. Een gelegenheid als deze kan het voor parochianen gemakkelijker maken om hun geloof op een persoonlijke manier met elkaar te delen.
 - Aan vormselouders en peters en meters werd gevraagd om een soortgelijke brief te schrijven aan de jongere vlak voor zijn vormsel.
 - Bij ons parochieprogramma voor middelbare scholieren openden we elke bijeenkomst met een inleiding. Daarna ging de grote groep uiteen in steeds dezelfde groepen van acht tot twaalf mensen met steeds hetzelfde volwassen duo als ondersteuners. Deze setting bevorderde een gevoel van vertrouwen en gezamenlijkheid. De getrainde ondersteuners zorgden ervoor dat de groep de aandacht hield bij de eigen ervaringen van de scholieren en plaatsten deze ervaringen in een gelovig kader.
 - Ons religieus vormingsprogramma voor ouders bood steeds ruimte voor gespreksvragen en voor uitwisseling in kleine groepjes.
 - In de Vasten werd er in de hele parochie een programma georganiseerd van zes weken voor kleine groepjes die zich richtten op de lezingen van de zondag.

- Bij bezinningsdagen in parochieverband werd iets gepresenteerd, en daarna konden de deelnemers hierover in gesprek in groepjes. Bij de afsluiting van de dag konden mensen zich opgeven voor een programma als *Zoals je bent*. (Veel mensen die nog niet aan groepen meededen begonnen na zo'n dag met een ervaring in een kleine groep.)
- Nieuwkomers in de parochie werden uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst. Een panel van vier parochianen, waaronder een pastorale beroepskracht, zette het visioen van de parochie uiteen, met speciale aandacht voor het parochieplan voor kleine gemeenschappen. Het openingsgebed werd uitgesproken door een vrijwilliger uit het panel.

Dit zijn allemaal voorbeelden van pogingen om de activiteiten van de hele parochie aan te laten sluiten bij de mentaliteit van kleine kerkgemeenschappen.'
Uit pag. 32-33 van de werkmap.

Het beste advies

Op pag. 72 herhaalt hij het zo: 'De beste raad die we bij parochieprogramma's kunnen geven is dat u bij alle parochieactiviteiten en commissies een beetje tijd inruimt voor stil zijn, en voor enkele vragen voor bezinning op je leven, in groepjes van twee of drie'.

*Uitgegeven in het Nederlands door het Aartsbisdom Utrecht in 2010 in de *Werkmap kleine kerkgemeenschappen. Achtergrond, organisatie en gesprekstema's*.

Meer over kleine kerkgemeenschappen, small Christian communities:

Het boek *Kleine geloofsgroepen. Wegen naar een vitale parochie*, november 2011, uitgeverij Abdij Berne in Heeswijk.

De documenten 0302, 0220 en vele anderen op www.stucom.nl/parochie.

Over de praktijk met de methode Baranowsky in de Verenigde Staten: 0214 op www.stucom.nl.

Dit is document 0340 op www.stucom.nl